

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Filipa Dienstbiera a JUDr. Marie Žiškové v právní věci žalobce: **R. G.**, zastoupen Mgr. Umarem Switatem, advokátem se sídlem Dědinova 2011/19, Praha 4, proti žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 8. 2016, č. j. CPR-16015-2/ČJ-2016-930310-V238, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 1. 2017, č. j. 22 A 67/2016 – 48,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalované **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Zlínského kraje, (dále též „prvostupňový správní orgán“) rozhodnutím ze dne 19. 5. 2016, č. j. KRPZ-55018-122/ČJ-2015-150026-SV uložila žalobci podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) správní vyhoštění a současně stanovila dobu, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v délce dvou let. Důvodem rozhodnutí bylo zjištění, že žalobce nevycestoval v době platnosti výjezdního příkazu platného do 27. 4. 2015 a nadále pobýval na území České republiky bez víza nebo bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyl oprávněn. Žalobce se proti rozhodnutí prvostupňového správního orgánu odvolal.

[2] Žalovaná jeho odvolání zamítla podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu rozhodnutím ze dne 9. 8. 2016, č. j. CPR-16015-2/ČJ-2016-930310-V238, a rozhodnutí prvostupňového správního orgánu potvrdila.

II. Řízení před krajským soudem

[3] Proti rozhodnutí žalované brojil žalobce žalobou podanou k Městskému soudu v Praze. Ten věc postoupil Krajskému soudu v Brně, pobočce ve Zlíně usnesením ze dne 1. 9. 2016, č. j. 2 A 68/2016 - 19, který správní žalobu připsal ze dne 10. 10. 2016 postoupil Krajskému soudu v Brně, jakožto místně příslušnému soudu.

[4] Žalobce namítal nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života a nedodržení práva na spravedlivý proces. Tvrdil, že žije ve společné domácnosti se svou družkou, mají spolu vážný a seriózní vztah, což měla v průběhu správního řízení tvrdit rovněž družka, jejíž stanovisko však žalovaná zcela ignorovala a ani ji nepřibrala jako účastnici řízení.

[5] Krajský soud v napadeném rozsudku zdůraznil, že míra obecnosti vypořádání žalobních bodů odpovídá obecné formulaci žalobcových námitek stran nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalované. Skutkový stav byl správními orgány zjištěn zcela dostatečně. Pro rozhodnutí ve věci samé byla opatřena řada podkladů, které dávají jasný obraz o rozhodném skutkovém stavu. Žalovaná řádně provedla všechny důkazy za účelem důkladného prověření kvality partnerského soužití a vypořádal se s nimi v napadeném rozhodnutí (o kvalitě tohoto soužití vypovídá především výpověď samotné A. G. ze dne 25. 4. 2016). Na žalobce nelze nahlížet jako na rodinného příslušníka občana Evropské unie a obecně formulovaná námitka o nevypořádání asimilace žalobce s ohledem na jeho pracovní poměr není důvodná.

III. Kasační stížnost a vyjádření k ní

[6] Včasnou kasační stížností brojí žalobce (dále jen „stěžovatel“) proti v záhlaví specifikovanému rozsudku Krajského soudu v Brně z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[7] V předcházejícím řízení bylo nesporně zjištěno, že stěžovatel žije dlouhodobě na území České republiky, kde se integroval do společnosti, asimiloval se, přijal odlišnou kulturu za vlastní. Skutečnost, že se stěžovatel rozešel se svojí životní partnerkou, automaticky neznamená, že na území České republiky žije sám. Účastník po rozchodu s družkou navázal vztah s jinou ženou, občankou EU, s níž plánuje společnou budoucnost. Lze na něj hledět jako na rodinného příslušníka občana EU.

[8] Stěžovatel je přesvědčen, že správní orgán neprovedl všechny reálně dostupné důkazy, které by objasnily skutkový stav věci. Ve správním řízení byl zásadně porušen § 3 správního řádu, což má přesah do následného rozhodování ve věci. Tím byly porušeny i další zásady správního řízení (zejm. § 2 odst. 3 a 4 správního řádu). Správní orgány nepřihlédly ke specifickým okolnostem řešeného případu a už vůbec neřešily oprávněné zájmy účastníka, které byly povinny zjistit s o to větší zodpovědností s ohledem na skutečnost, že se jedná o řízení vedené z moci úřední, v němž má být účastníkovi uložena povinnost.

[9] Po seznámení s obsahem spisu účastník navrhl výslechy svědků a po provedení dalšího dokazování mu nebylo umožněno vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí. Postup správních orgánů byl nesprávný a došlo k procesním pochybením. Vydaná rozhodnutí jsou

nedostatečně odůvodněna a jsou v rozporu s § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Správní orgány těchto požadavků nedbaly, když i přes zásadní zásah do života stěžovatele spočívajícího v nuceném opuštění České republiky vydaly rozhodnutí o správním vyhoštění. Nelze odhlédnout ani od praxe, kdy správní orgány vyhoštěným cizincům neumožňují návrat do země, a opuštění České republiky se tedy téměř jistě změní v opuštění trvalé a de facto v znemožnění návratu do republiky. Odkaz na absenci práva cizince na pobyt na území České republiky je nutno odmítnout jako nedostatečné zjištění skutkových okolností relevantních pro rozhodnutí ve věci.

[10] Správní orgány možný zásah do soukromého a rodinného života stěžovatele ve svých rozhodnutích prakticky nezkoumaly, čímž se jejich rozhodnutí stala nepřezkoumatelnými. Soud jejich pochybení nenapravitel, tento nedostatek přenesl do svého rozhodnutí.

[11] Stěžovatel si po mnoha letech pobytu na území zvykl na odlišný způsob života, není již schopen se přizpůsobit odlišné kultuře v zemi původu. Správní orgány už vůbec nezohlednily zdravotní stav stěžovatele, který má na území České republiky zajištěnou kvalitní lékařskou péči, která je v zemi původu nedostupná. Stěžovatel má vážný vztah s novou družkou, která odmítá stěžovatele následovat do jiné země a která při pomýšlení na realizaci vyhoštění velmi trpí.

[12] Ani soud si neopatřil všechny reálně dostupné podklady, z nichž by bylo možné aktuálně zjistit osobní poměry stěžovatele i míru nepřiměřenosti dopadu rozhodnutí. Zásadní pochybení je spatřeno i v činnosti soudu, který nedostatečně zdůvodnil své rozhodnutí, neboť vycházel z nedostatečně zjištěných skutečností, řádně se nevypořádal s námitkami uvedenými v žalobě, nezabýval se řádně skutkovým stavem věci, přičemž tento postup měl vliv na zákonnost rozhodnutí soudu. Za stavu, kdy soud uplatněné námitky pouze rekapituluje, aniž by k nim zaujal přezkoumatelné stanovisko, nelze mít povinnosti soudu ve vztahu k odůvodnění rozhodnutí za splněné.

[13] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti setrvala na své dosavadní argumentaci a ztotožnila se s posouzením krajského soudu.

IV. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas, osobou oprávněnou a obsahuje argumentaci podřaditelnou pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[15] Kasační stížnost není důvodná.

[16] Přednostně Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení přezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu, kterým by se musel zabývat dle § 109 odst. 4 s. ř. s. z úřední povinnosti i bez námítky stěžovatele. Vlastní přezkum rozhodnutí je totiž možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí je srozumitelné a vychází z relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

[17] Stěžovatel namítá, že se krajský soud nepřezkoumatelně vypořádal s námitkou zásahu do soukromého a rodinného života, neboť si neopatřil všechny reálně dostupné podklady a bez dalšího přisvědčil žalované, aniž by k námitkám stěžovatele zaujal přezkoumatelné stanovisko. Dále namítá, že rozhodnutí žalované je nepřezkoumatelné co do vypořádání totožné námítky a tím, že krajský soud rozhodnutí žalované věcně přezkoumal, rovněž napadený rozsudek zatížil nepřezkoumatelností.

[18] Nejvyšší správní soud konstatuje, že se krajský soud dostatečným způsobem vypořádal se všemi žalobními body a přesvědčivě zdůvodnil své závěry. Je plně v dispozici stěžovatele, aby k prokázání svých tvrzení (včetně zásahu do soukromého a rodinného života) navrhoval důkazy. Není úlohou správních soudů, aby za stěžovatele spekulativně vymýšlely další argumenty či vybíraly z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by soudy přestaly být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíraly by funkci žalobcova advokáta (viz rozsudek rozšířeného senátu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 – 58, č. 835/2006 Sb. NSS). Není tedy namístě, aby soudy prováděly důkazy v případě, kdy je skutkový stav zřejmý z podkladových materiálů. Jestliže měl stěžovatel v úmyslu vyvrátit skutková zjištění plynoucí z podkladů pro vydání rozhodnutí žalované, měl je zpochybnit navržením konkrétních důkazů (v daném případě přitom stěžovatel souhlasil s rozhodnutím věci bez nařízeného jednání). Rozhodnutí krajského soudu proto není nepřezkoumatelné.

[19] Rovněž žalovaná se podle Nejvyššího správního soudu přesvědčivě vypořádala se všemi stěžovatelskými argumenty, relevance stěžovatelova soukromého a rodinného života na území České republiky přitom byla v průběhu správního řízení pro vydání rozhodnutí žalované klíčová. Současně měl stěžovatel v průběhu správního řízení dostatek prostoru vyjádřit se ke všem podkladům ve správním spise. Námitka nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalované je proto nedůvodná.

[20] Nejvyšší správní soud proto přistoupil k věcnému projednání kasační stížnosti. V řízení před správními orgány jakož i v řízení před krajským soudem se stěžovatel dovolával nemožnosti správního vyhoštění pro nepřiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života s družkou (bývalou manželkou) paní A. G. Až v kasační stížnosti stěžovatel na jedné straně připouští, že již s bývalou partnerkou nežije, avšak současně namítá nemožnost vyhoštění pro vztah s jinou ženou, s níž navázal vztah a plánuje společnou budoucnost. Stěžovatel se v této souvislosti domnívá, že na něj lze nahlížet jako na rodinného příslušníka občana EU. Nejvyšší správní soud se proto nejprve zabýval existencí stěžovatelem tvrzeného soukromého a rodinného života a jeho relevancí vzhledem k rozhodnutím správních orgánů, jež jsou předmětem soudního přezkumu v nyní projednávané věci.

[21] Podle § 119 odst. 2 zákona o pobytu cizinců „[r]ozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince.“

[22] Podle § 75 odst. 1 s. ř. s. „Při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu.“

[23] V nyní projednávaném případě stěžovatel pouze v obecné rovině (a teprve v kasační stížnosti) tvrdí existenci dalšího (pozdějšího) vztahu, aniž by například konkrétně jmenoval partnerku, s níž podle svých tvrzení v současnosti žije. Jeho tvrzení se proto kasačnímu soudu jeví jako nevěrohodné a nezpůsobivé prolomit zásadu podle § 75 odst. 1 s. ř. s. z důvodu možného porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 9. 2015, č. j. 2 Azs 163/2015 - 28).

[24] Nadto kasační soud konstatuje, že byť správní vyhoštění v obecné rovině vždy představuje jistý zásah do soukromého života stěžovatele, v daném případě by nemohlo jít o zásah nepřiměřený, a to i kdyby stěžovatel vztah s novou partnerkou *skutečně* budoval. Legitimita eventuálního zásahu by totiž i v této hypotetické situaci byla spatřována na jedné straně v protiprávním jednání stěžovatele, když tento pobýval na území České republiky bez platného oprávnění k pobytu, a na druhé straně v tom, že stěžovatel by svůj soukromý život s partnerkou

budoval ve chvíli, kdy již věděl, že jeho pobyt na území České republiky je značně nejistý (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2016, č. j. 2 Azs 231/2016 - 29).

[25] Pro posouzení možného zásahu do rodinného života stěžovatele na území České republiky je tak s ohledem na výše uvedené rozhodující pouze tvrzený vztah s jeho partnerkou a bývalou manželkou paní A. G., jehož existenci stěžovatel namítal ve správním řízení, jakož i řízení před krajským soudem.

[26] Podle Nejvyššího správního soudu správní orgány prováděly dokazování řádně a rovněž řádně zkoumaly rodinné i soukromé poměry stěžovatele s ohledem na jeho bývalou manželku a tvrzenou partnerku paní A. G. Z její výpovědi ze dne 25. 4. 2016 vyplývá, že se stěžovatelem nežijí v partnerském vztahu a již v roce 2014 spolu udržovali pouze občasný telefonický kontakt. Podle této výpovědi jí stěžovatel opětovně kontaktoval pouze za účelem řešení své pobytové situace. K dotazu policie, zda je srozuměna, že zástupce stěžovatele ve vyjádření ze dne 15. 4. 2016 uvedl, že je mezi ní a stěžovatelem silný a intenzivní vztah, vypověděla, že o této skutečnosti nic neví a se stěžovatelem nechce mít dále nic společného.

[27] Z výše uvedeného je patrné, že v době vydání správních rozhodnutí, tj. dne 19. 5. 2016 a dne 9. 8. 2016, měly správní orgány *jednoznačné informace o tom, že vztah mezi stěžovatelem a paní A. G., zakládající práva stěžovatele jako rodinného příslušníka občana EU, již nadále netrvá*. Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že v této souvislosti ani nemohlo dojít k zásahu do soukromého a rodinného života a tato námitka stěžovatele je tudíž nedůvodná.

[28] K výše uvedené výpovědi své bývalé manželky (jakož i dalším spisovým podkladům) měl přitom stěžovatel možnost se vyjádřit na základě vyrozumění o skončení dokazování a o možnosti seznámit se s podklady ze dne 10. 5. 2016. Vyjádřením ze dne 15. 5. 2016 však stěžovatel již jen v obecné rovině namítal nepřiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života, jehož existenci blíže nespecifikoval. Rovněž v odvolání proti prvostupňovému správnímu rozhodnutí namítal existenci soukromého a rodinného života pouze v obecné rovině. Nejvyšší správní soud proto v této souvislosti konstatuje, že ačkoliv bylo správní řízení zahájeno z moci úřední, nelze po příslušném správním orgánu požadovat, aby pouze z vlastní iniciativy vyhledával všechny relevantní důkazy, které by případně prokazovaly skutečnosti svědčící ve prospěch stěžovatele (tj. rovněž nepřiměřenost tvrzeného nepřiměřeného zásahu do jejího soukromého a rodinného života), pokud sám stěžovatel takové skutečnosti ani neoznačil. Bylo tedy na samotném stěžovateli, aby přesvědčivým způsobem tvrdil, resp. nabídl důkazy o tom, že v jeho případě existuje překážka bránící vydání správního rozhodnutí (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2011, č. j. 8 As 32/2001 – 60) a námitka porušení zásady materiální pravdy je proto nedůvodná. S ohledem na míru obecnosti stěžovatelova tvrzení tak správní orgány nepochybily, pokud za této situace zásah do soukromého a rodinného života neshledaly.

[29] Nedůvodné jsou i zbylé stěžovatelovy kasační námitky týkající se jeho zdravotního stavu, asimilace na území České republiky a praxe neudělování víz v minulosti vyhoštěným cizincům. Stížná námitka, že správní orgány nezohlednily zdravotní stav stěžovatele s ohledem na nedostupnou kvalitní lékařskou péči v zemi jeho původu jednak nemá odraz v žalobě a především je formulovaná ve velmi obecné rovině, aniž by stěžovatel blíže uváděl, jakými zdravotními obtížemi trpí, jaké lékařské zákroky podstupuje, zda musí užívat medikaci dostupnou pouze na území České republiky (EU) apod. Stěžovatel Nejvyššímu správnímu soudu nepředložil podklady pro toto své tvrzení a ani ze soudního a správního spisu nevyplývá, že by trpěl zdravotními obtížemi, jež by byly sto založit překážku vycestování. Ani skutečnost, že je stěžovatel dlouhodobě na území České republiky, nezakládá bez dalšího překážku vyhoštění.

Je věcí suverénního státu, za jakých podmínek připustí pobyt cizinců na svém území a na udělení víza, o které by si hypoteticky stěžovatel v budoucnu žádal, není ze zákona právní nárok (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2006, č. j. 8 Azs 137/2005 - 79).

V. Závěr a náklady řízení

[30] S ohledem na nedůvodnost všech stěžovatelových námitek Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

[31] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud na základě § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované v tomto řízení nevznikly žádné náklady převyšující náklady běžné administrativní činnosti, proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. května 2017

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu